

LESVOORBEREIDING CLOSE READING

Boek: De allerbeste mama van de hele wereld – Sebastien Perez en Benjamin Lacombe

(vertaald door Pim Lammers)

-Tekst 1: Kattenmoeder

-Tekst 2: Spinnenmoeder

-Tekst 3: Mensenmoeder

Groep: 4 (eind)/5/6

Kerdoel:

De leerlingen kennen een aantal opvallende gedragskenmerken van verschillende moederdieren en vormen hier een mening over.

De leerlingen kennen de grootste overeenkomst tussen alle moederdieren.

Sessie 1: Wat zegt de tekst?

Doel:

Ik kan vertellen over welke 3 moederdieren de 3 korte teksten gaan en welk opvallend gedrag deze moeder laat zien wanneer zij zorgt voor haar kinderen.

Hoe deel ik het doel met de leerlingen?

Schrijf het doel op het bord, lees het voor, lees het nog eens samen en verduidelijk zo nodig.

Welke tekstgerichte vragen wil ik gebruiken?

Over wie gaat de tekst?

Wat is opvallend gedrag van deze moeder?

Welke strategie hebben de leerlingen nodig om de vragen te kunnen beantwoorden?

Visualiseren, selecteren, samenvatten.

GRRIM: Waar moet ik instructie op geven?

Ik: Eerste tekst: modelen van het arceren van opvallend gedrag in de tekst.

Wij: Tweede tekst: samen arceren in de tekst van opvallend gedrag.

Jullie: Derde tekst: In duo's arceren in de tekst van opvallend gedrag.

Welke werkvormen gebruik ik? Hoe wisselen de leerlingen hun bevindingen uit en hoe laat ik ze discussiëren?

- Introduceer het boek: "Het boek heet 'De allerbeste mama van de hele wereld' en gaat over allerlei moederdieren."
- Benoem duidelijk het doel: "we gaan 3 teksten lezen waarvan we bepalen over welk moederdier het gaat en wat deze moeders doen om voor hun kinderen te zorgen."
- Projecteer tekst 1 (kattenmoeder) op het bord en deel voor iedere leerling een kopie van de tekst uit. Lees de tekst voor en laat leerlingen meelezen. Vraag: "over welk moederdier gaat de tekst?" Vertel vervolgens: "We gaan op zoek naar opvallend gedrag van de kattenmoeder." Lees de tekst nogmaals voor terwijl je hardop denkend jezelf een aantal tekstgerichte vragen stelt en in de tekst opvallend gedrag arceert van de kattenmoeder. Leg hierbij duidelijk uit waarom je bepaalde woorden/zinnen arceert, zodat je de vaardigheid 'arceren' duidelijk en hardop denkend voordoet. Laat leerlingen de gearceerde woorden/zinnen overnemen op hun kopie van de tekst.

- Projecteer vervolgens tekst 2 (spinnenmoeder) op het bord en deel voor iedere leerling een kopie uit. Lees de tekst vlot voor en verduidelijk wanneer dit nodig is voor jouw groep een paar moeilijke woorden (bv. eetlust, coconnetje). Tijdens het voorlezen stel je tussendoor vragen over het gedrag van de moederspin. Bepaal met elkaar opvallend gedrag van moederspin en laat de leerlingen dit op hun blad arceren en doe dit ook op het bord.
- Deel voor iedere leerling een kopie van tekst 3 (mensenmoeder) uit. Laat de leerlingen in duo's de tekst aan elkaar voorlezen (om beurten een alinea), waarbij ze op zoek gaan naar bijzonder gedrag van de mensenmoeder. Laat de leerlingen overleggen voordat ze gedrag in hun tekst arceren.
- Koppel terug en bespreek met de leerlingen wat zij opvallend gedrag van de mensenmoeder vinden.

Hoe evalueer ik de les?

Grijp terug naar het doel en laat leerlingen samenvatten welk opvallend gedrag van de 3 moederdieren laten zien.

Sessie 2: Hoe wordt het in de tekst gezegd?

Doel:

Ik kan de betekenis van een aantal moeilijke woorden uitleggen.

Ik kan informatie uit de tekst over het gedrag van de moeders in een schema zetten en de verschillen in gedrag benoemen.

Hoe deel ik het doel met de leerlingen?

Schrijf het doel op het bord, lees het voor en bespreek het met de leerlingen.

Welke tekstgerichte vragen wil ik gebruiken?

Wat is een "alleenstaande moeder" ? Wat betekent "onafhankelijkheid"? Wat betekent "zelfstandig"?

Wat is opvallend gedrag van moeder?

Wat is anders dan bij de andere dieren?

Welke strategie hebben de leerlingen nodig om de vragen te kunnen beantwoorden?

Visualiseren, afleiden, verbanden leggen, samenvatten.

GRRIM: Waar moet ik instructie op geven?

Ik: Modelen van het noteren van opvallend gedrag van de kattenmoeder (tekst 1) in het schema.

(wij)/jullie: Noteren van opvallend gedrag van de moederspin en de mensenmoeder (tekst 2 en 3) in het schema.

Jullie: Arceren van opvallend gedrag van het moederdier in tekst 4 en noteren in het schema.

Welke werkvormen gebruik ik? Hoe wisselen de leerlingen hun bevindingen uit en hoe laat ik ze discussiëren?

Vooraf: Ophangen van het A3-schema. Voor de leerlingen schema uitdelen in A4 formaat. Kies voor ieder duo een vierde tekst over een moederdier en kopieer deze (je kunt kiezen uit totaal 20 moederdieren uit het boek). **Mogelijk is dit voor groep 4 te moeilijk, waardoor je dit gedeelte van de les vooral uitvoert in groep 5 en 6 (afhankelijk van het leesniveau van je leerlingen).*

Moederdier	kat	spin	mens
Gedrag				

- Projecteer tekst 1 op het bord waarop het gedrag van de kattenmoeder is gearceerd. Model het overnemen van dit gedrag in het schema en laat de leerlingen dit overnemen. Leg duidelijk uit en laat duidelijk zien hoe jij selecteert welke (kern)woorden jij in het schema overneemt.
- Laat de leerlingen vervolgens dit ook in duo's voor tekst 2 en 3 doen. Schat voor jouw leerlingen in, in hoeverre zij meer begeleiding nodig hebben. Differentieer zo nodig hierin.

Verleng het A3-schema op de muur met lege schema's, zodat alle dieren een plek kunnen krijgen.
**Je kan er ook voor kiezen om het grote schema op het digibord te projecteren, i.p.v. op de muur.*

Moederdier	kat	spin	mens
Gedrag								

- Deel de verschillende teksten 4 uit per duo en laat ze samen hun tekst lezen (om en om een alinea) en vervolgens in overleg arceren welk opvallend gedrag dit moederdier laat zien. Zij nemen het gedrag uit de tekst over in het schema op hun blad. Laat sterke leerlingen ook alvast nadenken over de vraag: Wat is bij dit moederdier anders dan bij de andere dieren?
- Koppel 2 duo's aan elkaar en laat de leerlingen hun bevindingen toelichten aan elkaar. Je kunt dit een paar keer laten rouleren.
- Vul het grote A3-schema aan met de informatie van de andere moederdieren. Doe dit op het digibord of fysiek. Wanneer je voor een fysiek schema op de muur kiest: Laat de leerlingen de informatie zelf toevoegen (wellicht verspreid over de dag) in het A3-schema aan de muur, zodat alle dieren naast elkaar een plek krijgen.

Hoe evalueer ik de les?

- Kom terug op het leesdoel. Bespreek na met de leerlingen: "Wat valt je op? Welke verschillen zie je tussen de moederdieren?" Ga hierover met elkaar in gesprek. Vat als leerkracht antwoorden van leerlingen samen.

Sessie 3: Wat betekent de tekst?

Doel:

Ik kan aangeven waarom de moederdieren bepaald gedrag vertonen en kan hier mijn mening over geven.

Ik kan de grootste overeenkomst benoemen tussen alle moederdieren.

Ik kan vertellen waarom de schrijver deze titel heeft gekozen.

Hoe deel ik het doel met de leerlingen?

Schrijf het doel op het bord, lees het voor en bespreek het met de leerlingen.

Welke tekstgerichte vragen wil ik gebruiken?

Wat vind je van het gedrag van het moederdier? Vind je het goed wat de mama doet? Waarom wel/niet?

Welke grote overeenkomst zie je bij alle mamadieren? Waarom heeft de schrijver deze titel gekozen?

Welke strategie hebben de leerlingen nodig om de vragen te kunnen beantwoorden?

Verbanden leggen, afleiden, vergelijken.

GRRIM: Waar moet ik instructie op geven?

Ik: Modelen van hoe ik denk over het gedrag van het moederdier.

Wij: Leerlingen betrekken bij het nadenken over het gedrag van de verschillende moederdieren. Samen zoeken naar de grote overeenkomst tussen alle moederdieren.

Jullie: Mix tweetal-gesprek.

Jij: Leerlingen vertellen hun mening over het gedrag van verschillende moederdieren.

Welke werkvormen gebruik ik? Hoe wisselen de leerlingen hun bevindingen uit en hoe laat ik ze discussiëren?

- Lees het voorwoord van het boek voor. Vertel dat je daar aan het eind van de les op terug zult komen. *We hebben allemaal een moeder.... t/m.....Maar wie is dan uiteindelijk de beste mama van de hele wereld?*
- Model met behulp van de tekst over de kattenmoeder de antwoorden op de volgende vragen: "Wat vind je van het gedrag van het moederdier? Vind je het goed wat de mama doet? Waarom wel/niet?" Stel hierbij hardop aan jezelf de vragen en laat de leerlingen horen hoe je denkt over het gedrag van de kattenmoeder. Voorbeeld van wat je zou kunnen vertellen: "Eerst verzorgt mama poes haar kittens heel erg goed, ze doet er alles voor. Dan begint ze hen te negeren. Ik vroeg me eerst af of dat niet een beetje liever zou kunnen. Ze zijn nog zo klein! Maar ik begrijp nu dat dit echt voor hun eigen bestwil is. Bij kittens werkt dit goed zo. Ze worden er zelfstandig door en dat is heel erg belangrijk om te kunnen overleven".
- Kies een van de moederdieren en laat de leerlingen d.m.v. mix-tweetal-gesprek met elkaar in gesprek gaan en hun gedachten uitwisselen over het gedrag van het moederdier. Zet ter ondersteuning de vragen die hierbij horen op het bord: Wat vind je van het gedrag van het moederdier? Vind je het goed wat de mama doet? Waarom wel/niet? Koppel terug in de groep.

Mix-tweetal-gesprek

- De leerlingen lopen door elkaar heen in de ruimte.
- Je zegt "tweetal" en leerlingen vormen een tweetal met degene die het dichtst bij hen staat.
- Je noemt een van de dieren en wijst op de vragen op het bord.
- De leerlingen wisselen hun antwoord of idee met elkaar uit.
- Bij een nieuw dier begin je weer bij stap 1.

- Herhaal bovenstaande werkvorm met verschillende moederdieren.
- Laat de leerlingen met de hele groep nadenken over de volgende vraag: Welke grote overeenkomst zie je bij alle moederdieren? Leg eerst het woord 'overeenkomst' duidelijk uit, voordat je kinderen denktijd geeft.
- Verwijs vervolgens naar het voorwoord aan het begin van de les. Lees dit nogmaals voor. Lees het slotstukje (conclusie) voor op blz. 55: *Maar misschien is het antwoord....t/m....de mama die van je houdt*. Hoe denken de leerlingen hierover? Stel de tekstgerichte vraag: *Waarom heeft de schrijver deze titel gekozen?* Geef bij dit groepsgesprek de leerlingen voldoende denktijd, laat hun gedachten en mening verwoorden en op elkaar reageren.

Hoe evalueer ik de les?

Kom terug op het leesdoel en vat antwoorden van leerlingen samen.